

Uchwała Nr 90
Rady Dzielnicy Ursynów
m. st. Warszawy
z dnia 20 kwietnia 2004 r.

w sprawie zaopiniowania programu „Ursynowska polityka społeczna w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”.


Na podstawie art. 6 oraz art. 11, ust. 2, pkt. 2 i 7 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz.U. Nr 41, poz. 361 z późn. zm.), Rada Dzielnicy Ursynów m. st. Warszawy uchwala, co następuje:

§ 1.

Rada Dzielnicy Ursynów m. st. Warszawy pozytywnie opiniuje program „Ursynowska polityka społeczna w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu” stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Dzielnicy Ursynów
m.st. Warszawy

Jerzy Kubicki

Ursynowska Polityka Społeczna

w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu

1. Podstawowe założenia

Na Ursynowie, podobnie jak w całym kraju, obserwowany jest wzrost liczby osób określanych mianem wykluczonych społecznie (dane liczbowe w załączonej tabeli). Bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, starzenie się, bezradność życiowa, uzależnienia i tym podobne zjawiska stanowią główne źródła marginalizacji społecznej.

„Podejmowanie we własnym zakresie działań na rzecz zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkańców dzielnicy” to jedno z zadań dzielnicy określonych w ustawie z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z dnia 19 kwietnia 2002 r.). Niniejszy dokument stanowi ramowy program działań na rzecz ograniczania zjawiska wykluczenia, marginalizacji społecznej mieszkańców Ursynowa.

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, zgodnie ze współczesnym podejściem do spraw społecznych, powinno być realizowane jako szeroki program integracji społecznej, obejmujący działania profilaktyczne i rehabilitacyjne w różnych sferach (psychologicznej, społecznej, zawodowej, medycznej, edukacyjnej), przy aktywnym wykorzystaniu środków i możliwości, jakimi dysponują środowiska i osoby zagrożone marginalizacją społeczną (zasada subsydiarności i solidaryzmu społecznego).

Szczególnym adresatem (beneficjentem i uczestnikiem) działań powinna stać się rodzina. Dysfunkcje rodziny, jej kryzysy i nierozwiązane problemy dotyczą wszystkich jej członków, inicjując lub potęgując proces ich marginalizacji. Wsparcie rodziny w rozwiązaniu jej problemów, służące poprawie jej funkcjonowania, najskuteczniej temu procesowi przeciwdziała.

W procesie realizacji zaproponowanych działań powinien zostać wypracowany całościowy (systemowy) program ursynowskiej polityki społecznej.

2. Realizatorzy działań

W realizację programu powinna być zaangażowana cała społeczność lokalna, wspierana przez podmioty zewnętrzne, tj.: bezpośrednio zainteresowani (osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym i ich rodziny), Centrum Wolontariatu, grupy samopomocowe np. AA i AN, jednostki i placówki kultury, oświaty, pomocy społecznej, sportu i zdrowia, Klub Pracy, Kościół Katolicki i inne kościoły i związki wyznaniowe, lokalna prasa, organizacje pozarządowe, Ochotniczy Hufiec Pracy, Ośrodek Wspomagania Rodziny, radni Rady Dzielnicy, Sąd Rodzinny i Nieletnich, spółdzielnie mieszkaniowe, ursynowscy przedsiębiorcy, Zarząd Dzielnicy Ursynów, Zespół Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i inni.

Niezbędne jest kontynuowanie, rozpoczętych w latach ubiegłych działań na rzecz stworzenia interdyscyplinarnego systemu współpracy osób i instytucji funkcjonujących w sferze problemów społecznych. Ursynowski Ośrodek Pomocy Społecznej, poza rolą głównego animatora i realizatora wynikających z programu zadań, powinien wraz z Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Ursynów pełnić funkcję ich koordynatora.

3. Podstawowe źródła finansowania działań: środki w Rozdziale 85154 (przeciwdziałanie alkoholizmowi), środki pozyskane z Europejskiego Funduszu Społecznego, środki pozyskane przez organizacje pozarządowe realizujące swoje zadania na Ursynowie.

4. Cel strategiczny:

Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej w Dzielnicy Ursynów poprzez

- wspieranie procesu integracji i reintegracji rodzin w sytuacji kryzysowej lub przewlekłe trudnej,
- integrację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych,
- integrację zawodową i społeczną grup szczególnego ryzyka,
- integrację i reintegrację zawodową kobiet,
- integrację społeczną i zawodową ludzi młodych,
- integrację społeczną ludzi starszych,
- przekształcenia organizacyjne i merytoryczne instytucji wspierających dziecko i rodzinę,
- przeciwdziałanie i zapobieganie długotrwałemu bezrobociu,
- wzmocnianie polityki równości na rynku pracy.

5. Cele operacyjne

- A. poprawa funkcjonowania psychologicznego, rodzinnego i społecznego osób z grup ryzyka, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- B. poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i innych osób zależnych od osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- C. polepszenie dostępu do rynku pracy, podwyższenie i utrzymanie potencjału zatrudnieniowego bezrobotnych mieszkańców Ursynowa, ułatwienie im ponownej integracji z rynkiem pracy,
- D. zwiększenie dostępu (i uczestnictwa) do rynku pracy osób niepełnosprawnych i kobiet,
- E. udzielenie możliwie pełnego wsparcia dzieciom i młodzieży, by zminimalizować zagrożenie wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny A

Poprawa funkcjonowania psychologicznego, rodzinnego i społecznego osób z grup ryzyka, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

	zadania, formy realizacji	realizatorzy (uwagi)
A1	diagnozowanie problemów osób z grup ryzyka	pedagodzy szkolni, pracownicy socjalni, psychologowie działający w systemie interdyscyplinarnej współpracy
A2	zapewnienie szkoleń, pomocy psychologicznej, psychiatrycznej i prawnej osobom i rodzinom w sytuacji kryzysowej lub przewlekłe trudnej oraz rodzinom zastępczym i rodzinom pełniącym funkcje pogotowia rodzinnego	m.in. organizacje pozarządowe, OPS, Ośrodek Wspomagania Rodziny, placówki służby zdrowia (diagnoza problemów umożliwi dostosowanie oferty pomocowej do potrzeb konkretnych osób)
A3	organizowanie miejsc opieki dla dzieci osób podejmujących różne formy aktywności w celu reintegracji (np. uczestniczących w terapii uzależnienia, szkoleniach, warsztatach)	m.in. żłobki, placówki oświaty, kultury, kluby osiedlowe, organizacje pozarządowe
A4	wspieranie inicjatyw samoorganizacji i pomocy wzajemnej jako formy wzmocnienia aktywności społecznej,	m.in. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia (pomoc organizacyjna, merytoryczna, rozpowszechnianie informacji)

	wspomaganie działalności osób i grup społecznych, udzielających pomocy osobom bezpośrednio dotkniętym bezradnością społeczną, w tym osobom niepełnosprawnym i starszym.	OPS
A5	rozwijanie i doskonalenie systemu interdyscyplinarnej współpracy instytucji wspomagających dziecko i rodzinę, działających na rzecz osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich rodzin	m.in. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia (w tym opracowanie Vademecum zawierającego dane adresowe tych instytucji oraz opis wypracowanych zasad i procedur ich współpracy)

Cel operacyjny B

Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i innych osób zależnych od osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

	zadania, formy realizacji	realizatorzy (uwagi)
B1	diagnozowanie sytuacji dzieci i innych osób zależnych od osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wypracowanie i realizacja zindywidualizowanych programów przeciwdziałania „dziedziczeniu wykluczenia”	pedagodzy szkolni, pracownicy socjalni, psychologowie działający w systemie interdyscyplinarnej współpracy (pomocy wymagają nie tylko osoby wykluczone społecznie, ale i osoby od nich zależne)
B2	zapewnienie opieki i wychowania dzieciom i młodzieży pozbawionym czasowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej	program Ośrodka Wspomagania Rodziny
B3	wspieranie działań na rzecz reintegracji rodzin dzieci i młodzieży przebywających w Ośrodku Wspomagania Rodziny	(np. poprzez oferowanie podopiecznym i kadrze Ośrodka uczestnictwa w realizowanych na terenie Ursynowa programach szkoleniowych, edukacyjnych i terapeutycznych)
B4	realizowanie dodatkowych zajęć edukacyjnych (np. języki obce, koła zainteresowań, informatyka, zajęcia sportowe) dla dzieci z rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym z rodzin z problemem alkoholowym	placówki oświaty, kultury, sportu, pomocy społecznej, organizacje pozarządowe (zajęcia tego typu, poza walorami terapeutycznymi wyrównują szanse edukacyjno-rozwojowe)
B5	realizowanie szkoleń, programów profilaktycznych i terapeutycznych adresowanych do dzieci i młodzieży	OPS (wymienione działania należą do zadań własnych gmin, finansowanych z Rozdziału 85154)
B6	realizowanie zajęć edukacyjnych i terapeutycznych dla dorosłych osób zależnych od osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	m.in. OPS, organizacje pozarządowe (aktualna oferta pomocowa dla tej grupy jest zdecydowanie niewystarczająca)
B7	informowanie o możliwości korzystania z usług opiekuńczo-wychowawczych nad dziećmi i osobami zależnymi oraz o możliwości dzielenia opieki nad dziećmi, jakie daje prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia, OPS (niezbędne jest utworzenie drożnego systemu informacji - wiele osób nie korzysta z istniejących możliwości, ponieważ o nich nie wie)

B8	promowanie programów pomocy wzajemnej (w tym pomocy sąsiedzkiej i współpracy rodzin)	m.in. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia (uruchomienie aktywności społecznej w tej sferze nie tylko sprzyja rozwiązaniu problemów rodziny ale i przeciwdziała jej marginalizacji)
----	--	---

Cel operacyjny C

Polepszenie dostępu do rynku pracy, podwyższenie i utrzymanie potencjału zatrudnieniowego bezrobotnych mieszkańców Ursynowa, ułatwienie im ponownej integracji z rynkiem pracy

	zadania, formy realizacji	realizatorzy (uwagi)
C1	wspieranie działalności Klubu Pracy	działający od niedawna ursynowski Klub Pracy powinien stanowić podstawowe ogniwo systemu pomocy bezrobotnym mieszkańcom Ursynowa
C2	monitorowanie rynku pracy, udostępnianie baz danych zawierających informacje o szkoleniach i innych możliwościach podnoszenia kwalifikacji, formach i miejscach zatrudnienia oraz służbach, instytucjach i organizacjach działających na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i bezrobociem (w tym kobiet i osób niepełnosprawnych)	Klub Pracy Zespół ds. bezrobocia OPS Klub Pracy Zespół ds. bezrobocia OPS OHP Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia
C3	prowadzenie działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleń sprzyjających aktywizacji zawodowej	Klub Pracy Zespół ds. bezrobocia OPS OHP Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia
C4	diagnozowanie potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem mieszkańców Ursynowa, barier uczestnictwa w szkoleniach oraz metod eliminacji tych barier	Klub Pracy Zespół ds. bezrobocia OPS OHP
C5	realizowanie zindywidualizowanych programów zwiększania umiejętności poruszania się na rynku pracy, m.in. poprzez rozwijanie umiejętności osobistych i interpersonalnych	Klub Pracy Zespół ds. bezrobocia OPS OHP organizacje pozarządowe
C6	rozpowszechnianie informacji o projektach służących zwiększeniu atrakcyjności zawodowej, o możliwościach uzyskania dotacji przez osoby samozatrudniające się, podejmujące własną działalność gospodarczą oraz promowanie mobilności zawodowej i przedsiębiorczości,	Klub Pracy Zespół ds. bezrobocia OPS Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia

Cel operacyjny D

Zwiększenie dostępu (i uczestnictwa) do rynku pracy osób niepełnosprawnych i kobiet

	zadania, formy realizacji	realizatorzy (uwagi)
D1	diagnozowanie potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców Ursynowa (potencjalnych uczestników szkoleń, doradztwa, poszukujących zatrudnienia, w pierwszym okresie zatrudnienia) w zakresie niezbędnych im funkcjonalnych i technicznych udogodnień oraz innych form wsparcia	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia, OPS, organizacje pozarządowe, pracodawcy
D2	realizowanie kampanii edukacyjnych, szkoleń i warsztatów służących podnoszeniu umiejętności i kwalifikacji w kontaktach i współpracy z osobą niepełnosprawną i jej rodziną	OPS Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia organizacje pozarządowe
D3	upowszechnianie wśród potencjalnych pracodawców informacji o korzyściach wynikających z zatrudniania pewnych grup osób, m.in. absolwentów, niepełnosprawnych	Klub Pracy OPS Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia
D4	rozpoznawanie zapotrzebowania na pracę osób niepełnosprawnych w Dzielnicy Ursynów, z wykorzystaniem elastycznych form pracy, promowanie pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne	Klub Pracy
D5	wspieranie osób niepełnosprawnych, które chcą rozpocząć własną działalność gospodarczą poprzez szkolenia, doradztwo, wsparcie techniczne i organizacyjne	Klub Pracy OPS
D6	wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych	OPS Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia (w tym współpraca merytoryczna, wspólne działania na rzecz usuwania barier architektonicznych oraz na rzecz reintegracji społecznej osób niepełnosprawnych)
D7	ułatwianie kobietom łączenia funkcji zawodowych i rodzinnych, np. poprzez wspieranie inicjatyw samoorganizacji i samopomocy, organizowanie miejsc opieki dla dzieci.	OPS Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia organizacje pozarządowe

Cel operacyjny E

Udzielenie możliwie pełnego wsparcia dzieciom i młodzieży, by zminimalizować zagrożenie wykluczeniem społecznym

	zadania, formy realizacji	realizatorzy (uwagi)
E1	przeprowadzenie kampanii informacyjnej mającej na celu nakłonienie do zarejestrowania się w Klubie Pracy wszystkich mieszkańców Ursynowa w wieku od 15 do 24 lat, którzy nie uczą się i nie pracują oraz opracowanie i realizacja programu pomocy dla tej grupy	Klub Pracy OPS, OHP placówki oświaty prasa lokalna Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia organizacje pozarządowe
E2	objęcie indywidualnymi formami wsparcia wszystkich nowo rejestrujących się absolwentów, w tym młodzież wychowującą się w Domu Dziecka nr 10 w Pyrach, w rodzinach zastępczych oraz w rodzinach dysfunkcyjnych	Ośrodek Wspomagania Rodziny OPS, OHP placówki oświaty organizacje pozarządowe
E3	wspieranie instytucji, placówek, organizacji pozarządowych działających na rzecz bezrobotnej lub zagrożonej bezrobociem młodzieży, pomagających młodzieży w wejściu na rynek pracy	Klub Pracy OPS OHP Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia
E4	wspieranie powstawania i działalności Szkolnych Ośrodków Kariery	placówki oświaty OPS, OHP Klub Pracy
E5	rozpowszechnianie informacji o możliwościach zdobywania doświadczenia, podnoszenia kwalifikacji, uzyskania wsparcia finansowego przez podejmujących własną działalność gospodarczą, promowanie wolontariatu, samozatrudnienia i przedsiębiorczości	Klub Pracy OHP Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia

6. Monitorowanie efektywności podejmowanych działań

Przykładowe wskaźniki liczbowe, które mogłyby służyć ocenie efektywności działań:

- ✓ liczba osób zarejestrowanych w Klubie Pracy, które podjęły szkolenia,
- ✓ liczba zorganizowanych szkoleń i osób w nich uczestniczących,
- ✓ liczba osób niepełnosprawnych, które podjęły szkolenie lub staż pracy,
- ✓ liczba młodych osób wypadających z systemu szkolnego i niepodjęających pracy lub nauki,
- ✓ liczba osób objętych indywidualnymi formami wsparcia (dzieci, młodzieży, dorosłych),
- ✓ liczba Szkolnych Ośrodków Kariery oraz liczba młodzieży korzystającej z tej oferty,
- ✓ liczba organizacji realizujących wymienione wyżej działania na terenie Ursynowa,
- ✓ wielkość środków finansowych pozyskanych na realizację ursynowskich projektów np. z Europejskiego Funduszu Społecznego.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Dzielnicy Ursynów
m. st. Warszawy

J. Kubicki
Jerzy Kubicki

Uzasadnienie

projektu Uchwały Rady Dzielnicy Ursynów w sprawie zaopiniowania programu
**„Ursynowska polityka społeczna
w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”**

„Podejmowanie we własnym zakresie działań na rzecz zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkańców dzielnicy” to jedno z zadań dzielnicy określonych w ustawie z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z dnia 19 kwietnia 2002 r.). Niniejszy dokument stanowi ramowy program działań na rzecz ograniczania zjawiska wykluczenia, marginalizacji społecznej mieszkańców Ursynowa.

Z inspiracji Zarządu Dzielnicy, Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia opracował projekt programu „Ursynowska polityka społeczna w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”, uwzględniający propozycje i uwagi Radnych Komisji Zdrowia, Polityki Społecznej i Pomocy Rodzinie Rady Dzielnicy Ursynów, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz ursynowskiego Ośrodka Wspomagania Rodziny. Projekt ten został jednogłośnie pozytywnie zaopiniowany przez Radnych ww. Komisji.

Po przyjęciu przez Radę Warszawy gminnej strategii integracji i polityki społecznej projekt ten ulegnie zapewne modyfikacji w celu dostosowania go do ww. uchwały. Przedstawione w nim cele, zadania oraz formy realizacji nie stanowią zbioru zamkniętego, wyczerpującego katalog zasadnych i możliwych do podjęcia działań. Są propozycją, punktem wyjścia do opracowania konkretnych projektów, o których dofinansowanie, np. z Europejskiego Funduszu Społecznego, mogłaby się Dzielnica Ursynów ubiegać, współpracując w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami. Dodatkowym źródłem finansowania omawianych zadań mogą być, zgodnie z przywołanymi ustawami, środki Rozdziału 85154 (przeciwdziałanie alkoholizmowi) oraz dotacje z budżetu m.st. Warszawy dla organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, edukacji oraz przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.